

[Udenrigsministeren.]

eller kun mindre toldnedsættelser. I Japan vil ca. 85 pct. af den danske industrieksport opnå en halvering af de gældende toldsats.

Det er selvsagt vanskeligt allerede på indeværende tidspunkt at have et klart billede af, hvilken konkret betydning disse omfattende toldindrømmelser vil få for eksporten af de enkelte industrivarer, idet virkningen af toldnedsættelserne vil afhænge af en række faktorer, herunder toldens nuværende højde og varernes toldfølsomhed. Ud fra en helhedsvurdering kan der imidlertid ikke være tvivl om, at der med de opnåede toldindrømmelser er skabt betydelige muligheder for en forøgelse af den danske industrieksport. De opnåede resultater vil ikke mindst kunne bidrage til at løse de akutte problemer, som markedssplittelsen i Europa har skabt for Danmark.

For landbrugsvarerne er der som nævnt ikke opnået tilsvarende resultater. I den periode, hvor man har forhandlet i Kennedyrunden, har vor landbrugseksport til fællesmarkedet været udsat for stadig større hindringer i takt med den fælles landbrugs-politik gennemførelse. Regeringen har derfor under disse forhandlinger set det som en særlig vigtig opgave at opnå stabilisering af eksportvilkårene på dette vigtige marked. Man har herunder lagt særlig vægt på at opnå en tilfredsstillende, varig ordning for eksporten af den største enkeltpost i samhandelen med fællesmarkedet, nemlig levende kvæg. Det lykkedes da også i forårets løb efter en række hektiske forhandlinger at nå til enighed mellem de to forhandlingsdelegationer om en acceptabel aftale. Fællesmarkedets regeringer så sig imidlertid ikke i stand til at godkende denne aftale, uanset at den hvilede på et detaljeret mandat fra ministerrådet i Bruxelles. Den daværende handels- og markedsminister havde på denne baggrund en drøftelse med fællesmarkedets chefforhandler, den nuværende præsident for kommissionen, Jean Rey, og de blev enige om en lidt ændret aftale, som efter regeringens opfattelse var et rimeligt kompromis. Heller ikke denne aftale fandt de seks' regeringer imidlertid at kunne godkende.

Fællesmarkedets sidste negative reaktion kom så sent, at der ikke var mulighed for yderligere forhandlinger inden udløbet af

den sidste frist for Kennedyrundens afslutning. Regeringen havde derfor ikke anden udvej end at tilpasse de danske indrømmelser til fællesmarkedets forringede tilbud. Dette skete ved, at man trak den tilbudte nedsættelse til 7½ pct. af personbiltolden tilbage og fastholdt den gældende toldsats på 12 pct. Regeringen er indstillet på at fastholde tolden på dette niveau, medmindre den danske vurdering af kvægarrangementet skulle vise sig for pessimistisk, eller arrangementet bliver forbedret, således at kvægeksporten alligevel vil kunne opretholdes på det traditionelle niveau.

Den endelige kvægaftale betyder desværre på en række punkter en forringelse af det under forhandlingerne opnåede resultat, og der bør næppe fra dansk side stilles for store forventninger til aftalens værdi. Det skal ikke nægtes, at udgangen på disse forhandlinger har været en betydelig skuffelse for regeringen og landbrugserhvervet, og dette så meget mere som udviklingen for vor kvægeksport til Vesttyskland giver anledning til stigende bekymring — en bekymring, der har foranlediget, at statsministeren har rettet henvendelse til forbundskansler Kiesinger om personligt at gøre en indsats for, at der træffes egnede foranstaltninger til afhjælpning af den nuværende situation.

Heller ikke bestræbelserne for at opnå tilfredsstillende afsætningsvilkår hos fællesmarkedet for vore andre vigtige landbrugsvarer gav store resultater. En væsentlig undtagelse gælder dog for ost, idet vi som resultat af forhandlingerne opnåede en forlængelse og på visse punkter forbedringer af den ordning, som i nogen tid har været gældende for Havartiost. Det vil således som hidtil være danske eksportpriser og ikke tilfældige, lavere tilbud fra andre lande, der vil være afgørende for EECs afgiftsberegning, hvilket indebærer, at de danske eksportører vil kunne opnå bedre priser, end det ellers vil være tilfældet.

Selv om hovedinteressen for Danmarks vedkommende naturligt samler sig om vore eksportmuligheder inden for fællesmarkedet, bør det på landbrugssiden noteres som et væsentligt resultat, at USA har forpligtet sig til en binding af den gældende amerikanske toldsats for dåseskinker, der tegner sig for over 40 pct. af vor totaleksport til USA. Tolden for denne vare er ganske vist ret